



Daniel Pålsson Wargren

Teknisk servicenämnd

Daniel.wargren@trelleborg.se

Återvinningscentraler i Trelleborgs kommun

Sammanfattning

I Trelleborgs kommun finns tre återvinningscentraler, belägna i Trelleborg (drivs av Sysav), Anderslöv och Smygehamn (drivs av Trelleborgs kommun).

Anläggningarna i Anderslöv och Smygehamn har ett fortsatt investeringsbehov och där föreligger ett brådskande investeringsärende avseende införande av inpasseringssystem för att uppnå likabehandling. På anläggningen i Anderslöv finns även ett akut problem med att infartsvägen inte är anpassad för mötande trafik vilket kommer att föranleda åtgärd innan inpasseringssystem etableras.

Utöver ett framtida investeringsbehov finns också arbetsmiljöproblem då anläggningarna idag inte är dubbelbemannade. För att få en tillfyllest arbetsmiljö måste dessa två tjänster som idag är säsongsanställningar göras om till tillsvidareanställningar. Dessutom behöver sysselsättningsgraden för samtliga tjänster ökas till 100% för att efterleva kommunens intention med heltid som norm samt för att möjliggöra för framtida rekryteringar.

För att säkerställa att kommunen har rimlig nivå på servicegrad samt att undvika att genomföra investeringar som över tid kan bli onyttiga har förvaltningen tagit fram ett antal alternativ på framtida drift och servicegrad.

Se vidare under Ärendet för hela utredningen.

Beslutsunderlag

Detta ärende, TSN 2023/110

Tekniska serviceförvaltningens förslag till beslut

Tekniska servicenämnden föreslås besluta att föreslå kommunfullmäktige besluta att väja alternativ 2 dvs. avveckling som framtida inriktning för de två kommunala återvinningscentralerna i Trelleborgs kommun att avveckling genomförs från 2023-11-01.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Bakgrund

En återvinningscentral (ÅVC) är en bemannad anläggning där privatpersoner kan lämna de flesta avfallsslag. I kommunen finns tre anläggningar, belägna i Trelleborg, Anderslöv samt Smygehamn. Återvinningscentralerna är öppna för privathushåll och kostnaden för omhändertagandet av avfallet ingår i avfallstaxans grundavgift samt via avgifter för restavfall för flerfamiljshus.

Verksamheter och företag betalar separat för att använda tjänsten och hänvisas till återvinningscentralen i Trelleborg.

Trelleborgs kommun tillhör Sysavregionen, vilka i sitt uppdrag som avfallsmottagare för alla medlemskommuner även svarar för drift och skötsel av återvinningscentralerna. Sysav AB har genomfört beräkningar på hur många centraler som skall finnas i regionen baserat på närhet och befolkningstäthet. För Trelleborgs del är det beräknat att en återvinningscentral är tillfyllest för att tillgodose behovet. Detta baseras bl.a. på närheten till ÅVC:er i Skurup och Svedala. Se bilaga 1 för kartunderlag över ÅVC:er i Sysavregionen samt bilaga 2 för troliga uppsamlingsområden inom Trelleborgs kommun.

Kostnaden för driften av ÅVC:n i Trelleborg är baserad på antal kommuninvånare. Det sker även en avräkning i avgiften till Sysav om enskilda boenden i den ena kommunen har närmre till en ÅVC belägen i en annan kommun.

Trelleborgs kommun har valt att komplettera med ytterligare två ÅVC:er där drift och skötsel ligger på kommunen. Anläggningarnas framtida förstärknings- och investeringsbehov föranleder att förvaltningen valt att utreda ett antal olika former för fortsatt drift alternativt avveckling av den ena eller bägge.

Investeringsbehov och vidare utveckling

Anläggningarna i Anderslöv och Smygehamn har ett framtida investeringsbehov och det föreligger även ett brådskande investeringsärende avseende införande av inpasseringssystem för att uppnå en likabehandling. På anläggningen i Anderslöv finns också ett akut problem med att infartsvägen inte är anpassad för mötande trafik vilket kommer att föranleda åtgärd innan inpasseringssystem etableras. I annat fall föreligger risk för köbildning ut på Åttavägen med hastighetsbegränsning på 70 km/h.

Utöver framtida investeringsbehov finns också arbetsmiljöproblem då anläggningarna idag inte är dubbelbemannade. Under sommarperioden finns säsongsanställda men inte resterande del av året. Sedan höst 2022 har avdelningen infört säsongsanställda även under resterande del av året. För att få en tillfyllest arbetsmiljö måste dessa två tjänster göras om till tillsvidareanställningar för att säkerställa dubbelbemanning över hela året.

De anställda på anläggningarna har idag en sysselsättningsgrad på 62,5% vilket inte följer kommunens intention med heltid som norm och gör framtida rekryteringar svåra. Därav är all fortsatt redogörelse avseende framtida alternativ baserade på en sysselsättningsgrad á 100%.

Framtida alternativ

För att säkerställa att kommunen har en rimlig nivå på servicegraden samt att undvika att genomföra investeringar som över tid kan bli onyttiga har förvaltningen tagit fram ett antal alternativ på framtida drift och servicegrad, se bilaga 3 för beräkningar. Dessa är enligt nedan:

I samtliga av nedanstående beräkningar ingår insamling och transporter, men inte kostnaden för omhändertagande av avfallet. Detta beroende på att avfallsmängden beräknas bli lika stor oavsett vilket alternativ som väljs.

0-alternativet – Nuvarande

Att inte göra något, är inte aktuellt beroende på arbetsmiljöproblem bestående av ensamarbete samt ett nödvändigt behov av investeringar. Alternativet utreds inte vidare.

Kostnaden att driva återvinningscentralerna uppgår idag till ca 4,4 mnkr.

Alt 1 – Utveckla anläggningarna

För att upprätthålla en godkänd arbetsmiljö krävs personalförstärkning med två medarbetare så anläggningarna blir permanent dubbelbemannade. Dessutom måste sysselsättningsgraden för alla berörda medarbetare ökas till 100%. Utöver personalförstärkning krävs också ett antal förbättringsåtgärder och investeringar. Centralen i Anderslöv är den anläggning som har störst investeringsbehov. Framför allt beroende på införande av inpasseringssystem samt att infartsvägen måste göras om i samband för att möjliggöra möte och undvika köbildning på Åttavägen.

Kostnaden för att utveckla anläggningarna skulle uppgå till ökade kostnader med ca 2,2 mnkr/årligen. Driftkostnaden totalt för anläggningarna skulle då bli 6,6 mnkr/år.

Ökningen av driftkostnaden motsvarar ca en taxehöjning á ca 4% vilken kommer att bli nödvändig för att genomföra åtgärden.

Alt 2 – Avveckla anläggningarna

En avveckling av bägge kommunala ÅVC:er skulle medföra en besparing på 4,4 mnkr. De båda tillsvidareanställda medarbetarna på ÅVC:erna föreslås erbjudas ett annat uppdrag i organisationen men med andra arbetsuppgifter och för att täcka pensionsavgångar som är aviserade till höst/vinter.

En avveckling kommer även ge upphov till direktavskrivningar på tidigare genomförda investeringar men även en intäkt via försäljning av bl.a. hjullastare. Dessa utgifter och intäkter bedöms i princip möta varandra. Utöver detta tillkommer en engångskostnad i form av avvecklings- och återställningskostnad som är svår att beräkna i dagsläget.

En avveckling av centralerna kommer ge ett överskott på resultatet på ca 4,4 mnkr som kan användas för att täcka behovet av framtida taxehöjningar. Totalt motsvarar åtgärden att en taxehöjning á ca 8% kan undvikas över tid.

Alt 3 – Alternierande öppettider

Även detta alternativ kräver att utveckling av anläggningarna, enligt alt. 1, genomförs så att säkerheten för personal och besökare efterlevs. Vid detta alternativ kan anläggningarna ”växelskötas” så att endast en är öppen åt gången och

på så sätt behövs ingen förstärkning av personal då befintliga medarbetare ger upphov till dubbelbemanning. Åtgärden föranleder även att sysselsättningsgraden ökar från dagens 62,5% till 100%.

Alternativet beräknas öka driftkostnaden med ca 1,0 mnkr till en total driftkostnad på 5,4 mnkr/år.

Ökningen av driftkostnaden motsvarar ca en taxehöjning á ca 2% vilken kommer att bli nödvändig för att genomföra åtgärden.

Alt 4 – Avveckla Anderslövs ÅVC

Detta alternativ kräver investeringsåtgärder på ÅVC:n i Smygehamn enligt tidigare resonemang. Alternativet ger inget upphov till förstärkning av personal då befintliga medarbetare ger upphov till dubbelbemanning. Åtgärden föranleder även att sysselsättningsgraden ökar från dagens 62,5% till 100%.

En avveckling kommer även att ge upphov till direktavskrivningar på tidigare genomförda investeringar men även en intäkt via försäljning av bl.a. hjullastare. Dessa utgifter och intäkter bedöms i princip möta varandra. Utöver detta tillkommer även en engångskostnad i form av avvecklings- och återställningskostnad som är svår att beräkna i dagsläget.

Alternativet ger en driftkostnad på 3,7 mnkr/år.

En avveckling av centralen i Anderslöv kommer ge ett överskott på resultatet med ca 0,7 mnkr som kan användas för att täcka behovet av framtida taxehöjningar.

Totalt motsvarar åtgärden att en taxehöjning á ca 1,5% kan undvikas över tid.

Förvaltningens rekommendation till beslut

De kommunala återvinningscentralerna drivs på förtjänstfullt sätt och är mycket uppskattade av besökarna. De har i ”nöjd kundhetsmätning” fått mycket höga betyg. Förvaltningens förslag till beslut är trots detta alternativ 2, dvs. avveckla de båda kommunala ÅVC:erna. Detta med tanke på att Trelleborgs kommun, med avseende på befolkningstäthet och befolkningsantal, redan uppfyller insamlingskraven samt ur ren ekonomisk aspekt.

Ur ekonomisk synvinkel genererar dessa bägge anläggningar idag kostnader på ca 4,4 mnkr vilket är ca 8% av avfallskollektivets totala kostnader. Att fortsätta med hanteringen kräver också att investeringar genomförs vilket kommer att öka kostnaden ytterligare. De kompletterande återvinningscentraler är också den enskilt största kostnadsparametern inom avfallskollektivets kostnader som inte är fast eller opåverkbar, se bilaga 4 för visualisering av kostnadsparametrar inom avdelningen. Övriga kostnadsparametrar är fasta, försumbara eller ej påverkbara.

Avveckling föreslås från 1/11 efter att säsongen slutat.